

Sygn. akt IV CSK 375/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Nadleśnictwa C.

przy uczestnictwie R. P., D. S.,

G. P., M. P., K. P., J. K.,

A. W., R. I., S. P.

oraz następców prawnych H. K. – T. K.

i K. L.

o stwierdzenie zasiedzenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 grudnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania D. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego w B.

z dnia 14 marca 2012 r., sygn. akt II Ca (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. orzeka, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty
związane ze swym udziałem w sprawie**

UZASADNIENIE

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 14 marca 2012 r., wydanego w sprawie o nabycie własności nieruchomości przez zasiedzenie, uczestniczka postępowania D.S. uzasadniła, twierdząc, że:

„1. W sprawie wyłoniła się następująca kwestia, stanowiąca zarazem istotne zagadnienie prawne i wymagająca wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądów:

Czy za siłę wyższą w rozumieniu art. 121 ust. 4 kodeksu cywilnego można uznać działanie władzy państwowej. W szczególności, czy na podstawie dekretu z dnia 8 marca 1945 roku o majątkach opuszczonych i poniemieckich przejście mienia będącego przedmiotem sporu na własności Skarbu Państwa uniemożliwiało uczestnikom postępowania (ich poprzednikom prawnym) skuteczną ochronę roszczeń właścicielskich przez co bieg zasiedzenia został zawieszony, a tym samym nie wypełniły się dyspozycje art. 172 k.c. i nie doszło do zasiedzenia nieruchomości będącej przedmiotem postępowania.

2. W sprawie występuje kolejne istotne zagadnienie prawne wymagające wykładni przepisów:

Jeśli w sprawie przedmiotowej bieg zasiedzenia został zawieszony i uczestnicy skutecznie z przyczyn obiektywnych, od siebie niezależnych nie mieli możliwości dochodzenia swoich praw, kiedy nastąpiło przerwanie zawieszenia biegu.”

Okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania miała być ponadto jej oczywista zasadność.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje

na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca wadliwie powołała się na przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w sposób łączny, odnosząc się do tych samych kwestii prawnych. Każda z tych przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania ma odrębny i niezależny charakter, powinna być zatem powołana oddzielnie i wykazana przez przedstawienie odrębnej i właściwej dla niej argumentacji prawnej.

Uczestniczka w odniesieniu do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie przedstawiła żadnych argumentów prawnych świadczących o tym, iż wykładnia wymienionych w skardze przepisów prawa budzi poważne wątpliwości ani nie przytoczyła orzeczeń sądów, które wskazywałyby, że rozumienie tych przepisów wywołuje rozbieżności, co oznaczało, że nieskutecznie powołała się na potrzebę ich wykładni.

Skarżąca nie wykazała także przesłanki, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wykazanie tej przesłanki wymaga wskazania określonego problemu prawnego, który miał w sprawie wystąpić, zaprezentowania różnych możliwych sposobów jego rozwiązania oraz przedstawienia argumentów przemawiających na rzecz każdego z nich, wyjaśnienia na czym polegają poważne wątpliwości związane z wyborem danego rozwiązania, przekonania o „istotności” przedstawionego zagadnienia oraz o jego uniwersalnym charakterze, a zatem o tym, że jego rozwiązanie będzie służyło rozstrzygnięciu innych podobnych spraw (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11 i z dnia 23 grudnia 2008 r., IV CSK 454/08, niepubl.).

Kwestie przedstawione przez skarżącą nie stanowią istotnych zagadnień prawnych w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Pytania, które zostały postawione w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania bez dalszej wymaganej argumentacji prawnej, stanowią jedynie przejaw wątpliwości skarżącej co do trafności zaskarżonego orzeczenia i nie zmierzają do poddania analizie Sądu Najwyższego istotnych, abstrakcyjnych problemów prawnych, które budziłyby poważne wątpliwości i wymagały rozstrzygnięcia. Ponadto kwestia zasadnicza, która stanowiła podstawę dalszych pytań skarżącej, dotycząca możliwości uznania działań władzy państwowej za siłę wyższą w rozumieniu art.

121 ust. 4 k.c., była już przedmiotem analizy Sądu Najwyższego i została jednoznacznie rozstrzygnięta (por. m.in. uchwałę pełnego składu Izby Cywilnej tego Sądu z dnia 26 października 2007 r. (III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43), na co skarżąca sama zwróciła uwagę, nie ma zatem potrzeby analizowania jej po raz kolejny. W uchwale tej oraz w innych orzeczeniach Sądu Najwyższego rozstrzygnięto także, iż na osobie, która powołuje się na zawieszenie biegu zasiedzenia z takiej przyczyny spoczywa obowiązek wykazania, że rzeczywiście była ona pozbawiona możliwości skutecznego dochodzenia roszczenia o wydanie nieruchomości (por. niepubl. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2008 r., II CSK 241/08 i z dnia 21 listopada 2008 r., V CSK 269/08). Chociaż Sąd drugiej instancji ustalił, że takie okoliczności nie zostały w sprawie wykazane, skarżąca sformułowała swoje pytania w oparciu o założenie przeciwne, kwestionując pośrednio podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia, którą Sąd Najwyższy jest zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. związany.

Niewykazana pozostała także przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca nie uzasadniła twierdzenia o oczywistej zasadności skargi stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.).

Nie stwierdziwszy przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania ze skargi rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.